

Hotel Ambasada med de imponerende store jernskulpturer i forhaven. Bygningen lå hen som ruin da Bogdan erhvervede den i 2002.

Flügger i Wrocław. Stationcaren er godt fyldt op efter en times powershopping i malerforretningen.

En ud af mange pottemagerbutikker i Boleslawiec. Allerede efter få minutter bliver man rundtosset af de mange farver og mønstre.

En prægtig cement-udgave af den legendariske Polski-Fiat. Bilen står på en rasteplads foran cafeteriaet.

Boleslawiec - en polsk pottemagerby

*Et besøg i den polske
provinsby Boleslawiec
bød på fornem
pottemagerkunst, en
hotelejer med en god
historie og indkøb af en
mængde billig maling*

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandssavis.dk

Grænsen mellem den tyske delstat Sachsen og Polen, passerer nærmest uden at vi bemærker det. Motorvejen er i forrygende tilstand. Dækene synger under den 15 år gamle Citroën C5 og solen skinner fra en høj blå himmel. Vore forventninger er også skyhøje til et par dage i den polske provinsby Boleslawiec.

Polen er altid et besøg værd. Det kunne være et slogan det polske turistministerium havde lanceret, men i vores familie er det formentlig det europæiske land, hvor vi har tilbragt flest ferier, fra teltferie i Krakow og fascinerende besøg i Auschwitz til bjælkehytte og skiferie i Szklarska Poreba i Karpaterbjergene.

Boleslawiec er på størrelse med Silkeborg og er kendt for sin pottemagerkunst. Allerede ved byens indkørsel ligger keramikbutikkerne som perler på en snor. Vi er lidt tidligt på den, så vi tager dem fra en kant. Det meste er for heftigt dekoreret til vores smag, men ind i mellem er der kup at gøre og priserne er yderst forbrugervenlige. Man bliver dog hurtigt lidt rundtosset af farver, former og mønstre, for hvad er grint og hvad er pænt, eller er det kun pænt fordi der står noget grimt lige ved siden af.

Luksuriøst og ejendommeligt

På nettet har jeg fundet frem til det relativt luksuriøse og højt ejendommelige Hotel Ambasada, der reklamerer med en »piwnica paryska« – en parisisk kælder og med egen restaurant. Badeværelserne er marmorbeklædte, værelserne har stuklofter og store renaissance-agtige malerier. Foran den gamle fire etager høje patriciervilla, er anbragt gigantiske hvidmalede jernskulpturer. Prisen for et tre-personersværelse med morgencomplet er knapt 500,- kr.

Det bemærkes at den parisiske kælder er fuld af masker, skilte og frankofile souvenirs, samt en stribe af malerier af og fotografier med den franske mimiker Marcel Marceau. Det viser sig at den 63-årige ejer Bogdan Nowak har turneret med Marceau i otte år,

men derom senere. Byens torv ligger lige rundt om hjørnet. Det er bilfrit og indrammet af gamle tætpackede huse i alle regnbuens farver. Sønnen får foretaget den obligatoriske rejseklipping, hvor vi denne gang må efterlade ham alene i salonen med de ansatte på grund af covid-19. Hans mor sætter sig til rette på trappen og venter. Det er ikke helt det famili-eritual, som det plejer, hvor flere af os bliver klippet samtidig, medens de, der venter, skaber en hyggelig situation. Da vi sidder ved en af cafeerne på det hyggelige torv med et par gode lokale craftbeer, er det med en følelse af, at her kunne man blive i lang tid.

Hyggeligt udendørs gårdhavemiljø

Tidligere gæster har anbefalet hotellets restaurant. Det er med god grund. Her skal det indrømmes, at netop det polske køkken ikke skal være den afgørende årsag til, at man besøger Polen. Udbuddet af ikke-polske spisesteder er generelt ret begrænset og polsk mad er altså lidt tungt; kød, kål og sovseagtigt. Brød og grøntsager er fortrinlige, men det får du normalt ikke serveret på en restaurant. Ambasadas køkken er der ikke noget at ud-sætte på og der er skabt et hyggeligt udendørs gårdhavemiljø med brosten og høje mure af store sandsten. Her kommer mange lokale og spiser. Det er altid et godt tegn. Medens vi er der, kommer knapt tyve opstemte lokale mænd i 30'erne med sportstasker og drikker Tyskie-fadøl og hygger ved et langt bord. Lidt efter kommer en af de unge piger småløbende i deres sort-hvide tjenerdress og serverer pizza og øl for dem i flere omgange. Ejeren Bogdan Nowak er der også. Han sidder ved et bord med nogle bekendte, tjekket i tøj og med en stilfuld Stetson hat på. Mere om ham senere.

Morgenerne har jeg altid for mig selv, så jeg lister ud af værelset og hen ad gaden i en tilfældig retning. Ved den første tværvej åbenbarer et udendørs marked sig: Jordbær, hindbær, blåbær og kirsebær nydeligt linet op i bakker af pap. Alt i frugt og grønt og polsk honning, tøj og sko. Det meste foregår fra udendørs boder, men der er også små butikker med oste, slagtervarer og fisk. Markedet fortsætter ned mellem nogle spredte træer, hvor boderne er mere interimistiske med brugt tøj og dele til biler spredt ud på borde og i græsset. Jeg spotter en tysk refleksvest med »Polizei« og en rød/hvid Heidi-agtig folkedragt med snørlelv foran. Det ville være guld, men jeg har desværre ingen zloty på mig. Sikken en sanseoplevelse. Således kommer jeg lettere opstemt tilbage netop som de andre er klar til morgenbuffet.

Hotelejerens søn, der er først i 30'erne, og

Boleslawiec' charmerende torv før solnedgang. Af byggestilen fremgår det at byen var tysk indtil 1945.

Bogdan Nowak som ung turnerende mimiker i selskab med Marcel Marceau t.h., der lægger sminken.

Bogdan, velklædt fra morgenstunden. En mand der har forstået at gribe de muligheder som livet har budt ham.

som også hedder Bogdan, sætter sig sammen med os og spiser sin morgenmad. Det er lidt specielt, men han er supersød, så det er hyggeligt. Hans ældste søn hedder også Bogdan, så for nylig skulle han aflevere en erklæring til børnehaven, så hans far fremover kunne hente sønnen. Den lød nogenlunde sådan: Jeg giver hermed tilladelse til, at Bogdan henter Bogdan i børnehaven, hilsen Bogdan.

Dansk maling

Den danske malerproducent Flügger har butikker spredt ude over hele Polen. Prisen er knapt det halve af i Danmark. Vores hus er midt i en totalrenovering. Det levner os ikke andre muligheder, end at fylde bilen med maling. Desværre ligger den nærmeste butik i Wrocław, Polens fjerdestørste by, 110 km herfra. Sønnen ser rødt ved tanken, så han bliver hjemme med iPad og beskojter på værelset. Moderen har det ikke 100 procent godt med planen. Cirka halvvejs fra målet kører vi ind på en rasteplads og oplever her turens foreløbige klimaks: En cementstatue i størrelse 1:1 af en »Polski Fiat«. Den legendariske bil, der fremstilledes i Polen gennem en licensaftale med Fiat i Italien. Det foregik i årene 1967 – 91, - hele 24 år. Statuen hylder formentlig eksemplar nr. 25.000 der løb af samlebåndet. Skiltet i græsset er på polsk som alt andet i dette land. Tænk at have fået den storslåede idé, at lade fremstille sådan et vidunder i næsten uforgængelig beton! Det samme kan ikke siges om selve bilen. Fiats modeller på den tid, var ikke netop kendt for holdbarhed og denne Polski, havde ikke et særligt godt renommé.

Som nabo til en Jysk-filial, finder vi Flügger

Farby (man føler sig lidt som koloniherre). Vi bliver "hjulpel" af en ca. 20-årig pige, der bærer på et stort rundt embleme på brystet: »Praktykant«, måske fordi hun kan fem ord på engelsk, hvor af et af dem, heldigt nok, er maling. Til en god start får vi forhandlet en 10 procent rabat igennem. Selv om jeg kender rimeligt til firmaets produkter og vi har udarbejdet en liste, er det en tour de force. Støt hober spandene sig dog op på gulvet og vi er ikke smålige med at rage til os.

6100,- Dkr. lyder det samlede beløb på, - svarende til i omegnen af 15.000,- kr. hvis vi havde ventet med at købe til vi var kommet hjem. Spande og dunke kan akkurat stå, i flere etager på en vogn, som vi får lov til at låne ud på p-pladsen. Fire en halv time senere var vi tilbage ved hotellet. Jeg fortæller sønnen, at alt undtagen forsæderne er fyldt med maling, men at vi har adopteret ham væk til en sød polsk familie. Det tror han ikke på.

Oser af ridderatmosfære

For at kompensere, har vi planlagt en udflugt til borgen Zamek Grodzieg. Turen derud går ad små veje. Borgen ligger strategisk placeret på et lille skovklædt bjergparti i det relativt flade landskab. Den oser af ridder-atmosfære og er delvist restaureret. I starten var den af træ, men Henryk Brodaty – Henrik den Skægede sørgede for at det blev en borg af sten.

Den sidste morgen på hotellet møder jeg Bogdan, der sidder ved et rundt bord foran receptionen. Han er klar til en snak, men vil gerne have sønnen med, da han mener at hans engelske er for dårligt. Da han hører, at jeg taler spansk, taler vi lidt om løst og fast i

ventetiden, men det bliver ved det kuriøse. Han får dog lige understreget, at den nuværende polske regering er noget lort, og at den katolske kirke har alt for meget magt. Jeg tænker ved mig selv, at det må være en udfordring at være en progressiv kunstnertype i et national-konservativt samfund hvor kirken er viklet ind i det meste, som det er tilfældet her og nikker samtykkende. Han fortæller, at hans far var en vellidt person i det polske lokalsamfund, bortset fra en mand, som han havde en slags fejde kørende med. Det var faktisk så galt, at familien måtte flygte ud af landet og de slog sig ned i Paris i 1980.

Bogdan havde altid interesseret sig for teater og for kunst i det hele taget, og det var naturligt, at han søgte optagelse på Marcel Marceau mimeskole. Skoletiden var egentlig beregnet til tre år, men allerede efter halvandet var han så god, at Marceau inviterede ham ind i den faste trup. De følgende otte år rejste de verden rundt med

mimeshow. Ind i mellem må sønnen forlade os for at tage sig af presserende ting i receptionen. I et af disse breaks, læner Bogdan sig frem over bordet og ser mig dybt i øjnene: »Henrik, vi to er jo lige gamle. Livet er fuldt af tilfældigheder og det går stærkt. Man må sørge for at gribe chancerne, når de opstår!«

Høj metalcykel

På et tidspunkt bliver han skilt fra sin franske hustru og han flytter tilbage til Boleslawiec i 2002. Lejligheden i Paris indbringer en frygtelig masse penge efter polske forhold. Hans bolig ligger ikke langt fra hotellet, hvor vi sidder nu i dag og hver eneste dag går han forbi den fireetagers tidligere administrationsbygning for hospitalet, som der står et »Til salg« skilt foran. Bygningen er fuldstændig ruineret. Man kan se fra kælderen og direkte op i himmelen. Han køber huset og knokler løs med at renovere det i tre et halvt år. Udsmykningen i form af masker, malerier, skilte er nøje udvalgte souvenirs, han har hentet på sine mange rejser med Marceau. Han og sønnen har i øvrigt også rejst med mimeforestillinger i 12 år.

Den 3-4 meter høje metalcykel og de store særprægede metalfigurer på hotellets grund, stammer fra byens årlige pottemagerfestival og er blevet anvendt i optoget af ham og hans partnere.

Der er altså noget seriøst drive og noget dybde over den mand. Det kan man godt blive lidt imponeret over. Således beriget med farvestrålende polsk pottemagerkunst, billig maling og vise ord fra en mimekunstens mester, er vi godt rustede til at sætte kursen mod nordligere breddegrader.

: bonus

MARCEL MARCEAU

Marcel Marceau, mimekunstner (1923 – 2007). Inspireret af Charlie Chaplin. Aktiv i den franske modstandsbevægelse, hvor han anvendte mimekunsten da han hjalp jødiske børn i sikkerhed i Schweiz.

Etablerede i 1949 verdens første mimeskole i Paris.